

Opinnäytetyö (YAMK)

Soveltava taide

[Click here to enter text.](#)

2016

Heli Mäki-Arvela

LINNANKATUMME

– Yhteisotaideprojekti

OPINNÄYTETYÖ YAMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Soveltava taide

2016 | 31

Heli Mäki-Arvela

LINNANKATUMME

- Yhteisötaideprojekti

Suunnittelin syksyllä 2015 yhteisötaidehankkeen, jossa osallistujien Linnankadulla otetuista henkilökohtaisista kuvista muodostamme 3-ulotteisen aikajanan Linnankadusta. Kokosin Facebookin avulla ryhmän ja varasin näyttelyajan Turun Taideakatemian galleriasta. Facebook ryhmä ei kuitenkaan ollut riittävän aktiivinen työn toteuttamisvaiheessa ja jouduin valitsemaan toteutanko senhetkisen ryhmän kanssa uuden hankkeen vai pitäydynkö aikajanassa. Valitsin aikajanan toteuttamisen, muutin kuvasisältöä julkisemmaksi eli siten myös koko projektin sisältöä ja pyrin kokoamaan uuden, toiminnallisemman yhteisön. Tämän uudistetun projektin toteuttamisen myötä tutustuin toimijoihin, jotka olivat halukkaita osallistumaan näyttelyyn sen teemaan liittyen. Yhteisön luomisen sijaan olin verkostoitunut sellaisten toimijoiden kanssa, jotka halusivat osallistua, mutta luoda ja toteuttaa oman näkökulmansa teeman sisällä. Aikajana toteutui useista eri lähteistä saaduilla kuvilla, jotka leikkasimme kuvaleikkeiksi erilaisissa työpajoissa ja näyttely Linnankatumme valmistui sisältäen aikajanan lisäksi muiden toimijoiden näkemykset Linnankadusta. Nämä syvensivät aikajanan antamaa yleistä informaatiota.

Alkuperäisenä tavoitteena projektilla oli aikaansaada yhteisötaiteellinen teos, joka mahdollistaa osallistujien omien henkilökohtaisten historioiden tarkastelun suhteessa muiden osallistujien historioihin. Uutena tavoitteena oli aikaansaada osin yhteisötaiteellisena projektina ja osin verkostoitumisen kautta näyttely, joka mahdollistaa kadun historian kohtaamisen visuaalisen kerronnan avulla. Linnankatumme -näyttely esitteli tietyn Turun kadun, sen vaiherikkaan menneisyyden ja nykyisyyden ja osin myös tulevaisuutta ja halusi siten antaa kokemuksen, joka avartaisi kadun toimijoiden ja asukkaiden näkemystä kadun toimintaan ja sen käyttömahdollisuuksiin.

Linnankatumme -näyttely avautui 3.5.2016 Köysirata Galleriassa ja mukana oli 7 eri taustaista toimijaa Linnankadun varrelta. Lisäksi koko projektin valmistumisessa ja ennen muuta aikajanan valmistumisessa oli mukana useita yksittäisiä ihmisiä, yhdistyksiä ja Turun kaupungin organisaatioita. Verkostoituminen osoittautui toimivaksi tavaksi rakentaa yhteisötaiteellinen teos ja näyttely.

ASIASANAT:

Yhteisötaide, kuvataide, verkostoituminen

BACHELOR'S / MASTER'S THESIS THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Applying arts

2016 | 31

Heli Mäki-Arvela

LINNANKATUMME

- Community art project

In the autumn of 2015 I designed a community art project in which the personal images taken on The Castle Street by the participants would form a three-dimensional timeline of The Castle Street. I gathered using the Facebook a group and booked an exhibition period in Turku Arts Academy Gallery. However, the Facebook group was not sufficiently active in the execution of the work and I had to choose either to execute a new project with the current group or stick to the timeline. I chose the implementation of the timeline, changed the picture content more public, and by doing this also changed the content of the entire project and began to create a new, more functional community. During the implementation of this revised project I acquainted with new operators who were willing to bring their own contribution to the theme of the exhibition. Instead of creating a community I was collaborating with operators who wished to participate, but to create and implement their own perspectives within the theme. The implementation of the timeline was possible to carry out with the help of a variety of sources to obtain images, which were cut in different workshops. The exhibition Linnankatumme completed including the timeline and the additions of other operators views of The Castle Street. These views deepened the general information in the timeline.

The original purpose of the project was to create a community artistic work, which allows participants to review their own personal histories in relation to the histories of the other participants. The new goal was to create partly through a community artistic project and partly through networking an exhibition, which enables to encounter the history of the street in a visual narrative form. The Linnankatumme exhibition presented a certain street in Turku, its eventful past and the present and partly also the future and thus wanted to provide an experience that would widen the view of the street and its activities and the opportunities of use for its operators and residents.

Linnankatu exhibition opened 05/03/2016 in The Köysirata Galleria. There were 7 operators with different backgrounds participating the exhibition, most of whom came along The Castle Street. In addition, the completion of the entire project and, above all, the completion of the timeline involved in a number of individuals, associations and organizations of the city of Turku. Networking proved to be an effective way to build a community artistic work and exhibition.

KEYWORDS:

Community art, visual art, networking

SISÄLTÖ

1 KOHTI YHTEISÖÄ	7
2 YHTEISÖN RAKENTAMISTA	10
3 YHTEISÖSTÄ YHTEISÖIHIN	12
3.1 IPIP	12
3.2 Facebook	13
3.3 Turun Kaupunginosaviikot	13
3.4 Turun Kylätalo	14
3.5 Turku Energia	15
3.6 Turun Yliopiston Kulttuurihistorian oppiaine	16
3.7 Linnankatumme-ryhmä: Sirke Nisso, Maire Peltonen ja minä	17
3.7.1 Sirke Nisso	17
3.7.2 Maire Peltonen	18
4 LINNANKATUMME – NÄYTTELY MUOTOUTUU VERKOSTOITUEN	20
4.1 Turun linnan Paja	20
4.2 Turun kaupunginkirjaston studio	21
4.3 Estelle ja Uusi Tuuli ry. (2003)	22
4.4 Pauno Narjus/LPR-Arkkitehdit	23
4.5 Linnankatumme - näyttely	24
5 YHTEISÖSTÄ VERKOSTOIKSI	27
LÄHTEET	30
LIITE	
Osallistujat	

1 KOHTI YHTEISÖÄ

Termi yhteisötaide määriteltiin 1960-luvun lopulla. Silloin yksi keskeinen pyrkimys oli saada taide ulos gallerioista ja museoista ja toteuttaa taidetta yhteisöissä. Taidehistorioitsija Claire Bishopin (2006, 179) mukaan ”yhteisötaide on tämän päivän avantgardea; taiteilijat käyttävät sosiaalisia tilanteita luodakseen häviäviä, epäkaupallisia, poliittisesti sitoutuneita projekteja, jotka jatkavat modernistien yritystä sumentaa taiteen ja elämän välistä rajaa”. Yhteisötaiteilija Lea Kantonen (Kantonen 2010, 75) määrittelee asian käytännöllisemmin: ”Yhteisötaide viittaa monenlaiseen taiteeseen, jonka materiaalina, välineenä tai toimintakenttänä ovat ihmisten väliset suhteet”. Yhteisötaide *on siis taiteellisen toiminnan suuntaus, jossa taidetta tehdään jonkin yhteisön ehdoilla, yhteisön jäsenten kanssa ja heitä varten kommunikaation ja vuorovaikutuksen avulla*. Bishop (Bishop 2012, 127) ottaa esille oletuksen, että yhteisöllisyys olisi synonyymi demokratialle, joka myös kuten yhteisö, on sanana sekä ajatuksena monitulkintainen. Bishopin (Barok 2009, 3) mukaan yhteisöllisinkin nykytaide edelleen kuitenkin toimii taiteilijan tai taiteilijaryhmän perustamana ja tuottamana produktiona. Kaikkein avoimimmatkin yhteisölliset projektit määrittellään taiteellisen identiteetin kautta ja teoksen alkuunpanija, yksityinen taiteilija on teoksen identiteetin luoja.

Tällä hetkellä Suomen hallituksen kärkihankkeisiin kuuluu mm. prosenttitaiteen periaatteen laajentaminen yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa taiteen hyvinvointivaikutusten tukemiseksi (OKM, 2016) ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM, 2016) aluepoliittisten linjauksien pääteemoihin kuuluu mm. elävä ja uudistuva yhteisöllisyys. Pirjo Roponen-Lunnas (2013) kirjoittaaakin, että ”Yhteisötaiteesta on tullut osa suomalaisen kulttuuripolitiikan ja hyvinvointiyhteiskunnan retoriikkaa, taiteilijoiden toimintaa ja työllistämispolitiikkaa.”

Yhteisöllisyyden ja johonkin kuulumisen tarve on suuri useimmille ihmisille. Ihmisen itsetunto muodostuu ja vahvistuu suhteessa toisiin ihmisiin, yhteisöllisesti. Yhteisöllisyyteen liittyy kuitenkin myös negatiivisia, jopa tuhoisia ajatuksia ja tekoja ja niinpä on ”löydettävä tapa rakentaa yhteisöjä, jotka perustuvat uskoon, toivoon ja suvaitsevaisuuteen, eivätkä pelkoon, vihaan ja jäykkyyteen. Meidän täytyy oppia käyttämään yhteisöllisyyttä välineenä edistämään ymmärrystä ja yhteistyötä.” (McMillan ja Chavis 1986, 20)

Yhteisötaide-projektini lähti liikkeelle ajatuksesta, joka oli syntynyt selaillessani valokuvia työhuoneella. Käsitin valokuvien informaation katoavaisuuden ja näin silmissäni, miten

ne eräänä päivänä menettävät kaiken todistusarvonsa ja joutavat pois heitettäviksi. Epäilin myös, että muilla ihmisillä saattaa olla sama tilanne: kuvia sievästi albumeissa, laati-koissa tai missä ikinä niitä kukin säilyttääkin - kuvia, joita silloin tällöin katsellaan (- ja aina vain harvemmin?). Meidänkin kulttuurimme historia olisi kiinnostava saada todemaksi ja esille.

Esille saaminen, kertomuksen kertominen tarkoitti mielestäni sitä, että rakennamme kolmiulotteisen aikajanan kuvistamme, joita tulisi olla paljon ja usealta ihmiseltä. Visioin mielessäni noin 50 osallistujaa ja heidän kuviaan jollakin tavalla kuvaleikkeiksi leikat- tuina. Minä ja halukkaat osallistujat rakennamme ja sommittelemme ne yhteen aikaja- naksi. Halusin, että näemme ja tuomme julki, minkälaisen yhteisen historian olemme eläneet muodostamalla omista henkilökohtaisista kuvistamme aikakollaasin ja sitä kautta eletyn joskin silti kuvitteellisen yhteisön. Näin pystymme kokemaan jaetun emo- tionaalisen yhteyden, joka on psykologien David W. McMillan ja David M. Chavis (McMil- lan ja Chavis 1986, 9) mukaan yksi yhteisöllisyyden perustekijä.

Joskin yhteisöllisen taidetoiminnan kohderyhmiä ovat usein erilaiset valmiit vähemmis- toryhmät ei aikajanalla ollut minkäänlaista valmista yhteisöä, vaan halusin koota ryhmän, joka kiinnostuisi aikajana-ideasta ja syntyisi Yhteisötaideprojekti Meidän Historiamme. Ajatuksena oli kerätä ryhmä Facebookin kautta ja koko maailma oli fokuksessa. Asiaa tarkemmin mietittyäni ja ennen kaikkea ajan rajallisuuden tähden aloin rajaamaan ”koko maailmasta” pienempään yksikköön ja päädyin lopulta Turkuun. Sitten pääsin mukaan Turun Taideakatemiaan IPIP-hankkeeseen¹ ja rajaus tuli kuin tarjottimella – aikajanan maantieteelliseksi rajaksi muodostui Linnankatu, Turun pisin katu ja projektista tuli Mei- dän Historiamme sijaan Linnankatumme historia. Yhteisötaideprojekti Linnankatumme alkoi hahmottua kun aloitin opiskelut Turun Ammattikorkeakoulun Taideakatemiassa syksyllä 2015 suorittaakseni ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon Soveltava taide - koulutusohjelmassa.

Taidehankkeen toteuttamisen aikana jouduin kuitenkin valitsemaan sen hetkisen, Face- bookissa muodostuneen yhteisön ja aikajanan toteuttamisen väliä. Facebook-ryhmään

¹ IPIP-hanke on vuosina 2015–2018 toteutettava neljän taidekorkeakoulun yhteistyö- hanke (<http://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hae-projekteja/public-particular-ipip/>).

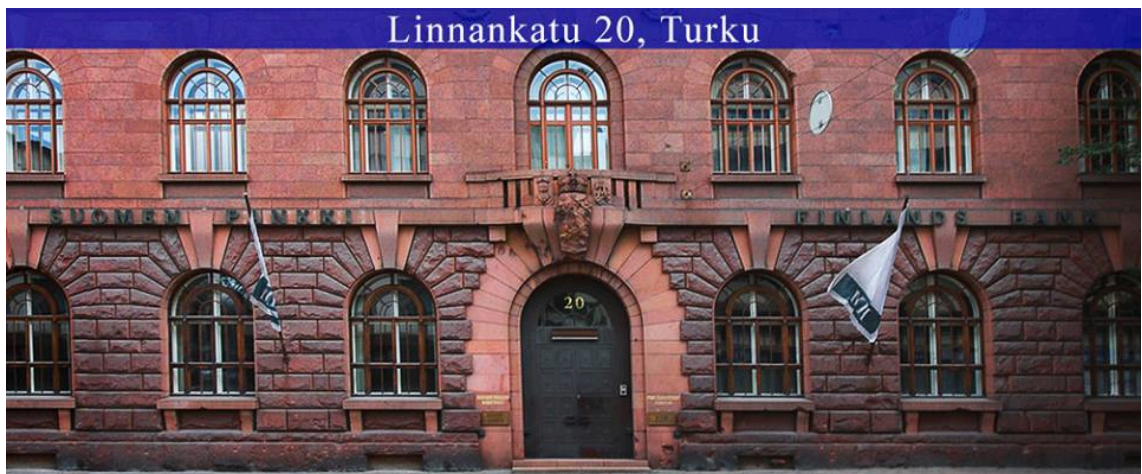
mukaan lähteneet ihmiset eivät olleet riittävän aktiivisia työn toteuttamisessa, joten valitsin aikajanan toteuttamisen ja etsin ryhmään aktiivisia jäseniä muualta kuin Facebookista. Muutin myös kuvasisältöä julkisemmaksi ja näin tehdessäni muutin samalla koko projektin sisältöä. Hanke ei enää käsitellyt ihmisten henkilökohtaista historiaa, vaan aiheeksi tuli yleisesti Linnankatu, sen historia, nykyhetki ja myös tulevaisuus.

Projektin toteuttamisen aikana tutustuin erilaisiin toimijoihin, jotka olivat toimineet tai toimivat edelleen Linnankadun varrella ja olivat halukkaita tuomaan oman näkemyksensä kadusta ja sen tapahtumista näyttelyyn. Yhteisön luomisen sijaan olinkin siten verkostoitunut erilaisten toimijoiden kanssa ja hanke kehittyi siihen osallistuvien toimijoiden ehdoilla toiseen suuntaan kuin itse olin alussa suunnitellut. Aikajanan toteuttaminen oli kuitenkin myös mahdollista toteuttaa monista eri lähteistä saaduilla kuvilla, joita leikkasimme kuvaleikkeiksi erilaisissa työpajoissa.

Hankkeeni oli muotoutunut projektiksi, jonka kohteena on Linnankatu ja toteuttajina yhteisötaideprojektin eli aikajanan rakentamiseen osallistuvat erilaiset yhteisöt sekä muiden Linnankadun toimijoiden kanssa solmimani verkosto.

2 YHTEISÖN RAKENTAMISTA

Alkuperäisen suunnitelman mukaan ensimmäinen tehtävä oli perustaa Facebookin kautta yhteisö, joka olisi kiinnostunut lähtemään mukaan historiaprojektiin. Lokakuun lopulla 2015 loin Linnankatumme –sivuston ja ryhmän Facebookiin. Vaikka suunnitelma sittemmin muuttui, eikä Facebook enää ollutkaan elintärkeä projektille, säilyi se ainakin jossakin mielessä projektin keskiössä; mm. se oli hyvä sivusto kerätä tietoa Linnankadusta. Tärkein syy Facebookin käyttämiseen ryhmän kokoamiseen on Facebookin maailmanlaajuinen kattavuus. Internet-markkinoinnin asiantuntija, konsultti ja valmentaja Marko Pyhäjärven (Pyhäjärvi 2015) mukaan Facebook on maailman suurin ja suosituin sivusto, jolla voi tavoittaa 60% maailman internetkäyttäjistä eli n. 1,5 miljardia ihmistä, joista n. 2,3 miljoonaa Suomesta.

Linnankatumme -sivustojen kansikuva esittää Suomen Pankin julkisivua Linnankadulla. Kuva on itsessään hieman kova ja ulossulkeva, mutta rakennus on vähintäänkin komea ja näyttää kestävältä. Tämä oli mielestäni juuri siksi osuva kuva yhteisöme kotipaikaksi Facebookissa.

Facebookista löysin useita Turkuä käsitteleviä sivustoja, joskaan en nimenomaan Linnankatua käsittelevää sivustoa. Ilmoitin myös luomastani Linnankatumme -sivusta ja ryhmästä sivuilla, joissa ihmiset tunsivat kiinnostusta taidetta, historiaa, keräilyä, vanhoja autoja, tavaroita tai aikakausia kohtaan. Rakentelusta kiinnostunutta sivustoa en myöskään löytänyt; ehkä he rakentelevat eivätkä spekuloi internetissä - ja olisivat tulleet kansani rakentamaan aikajanaa, jos viestini olisi saavuttanut heidät. Sain kuitenkin tykkäyksiä ja Linnankatumme-ryhmän jäsenistö oli piankin parikymmentä asiasta kiinnostunutta.

Ryhmä ei kuitenkaan saanut ilmaa siipiensä alle eli aktiivista toimintaa ei syntynyt riittävässä määrin aikatauluun nähden. Projektijohtaja Kaisa Honkonen-Ratinen (Honkonen-Ratinen 2011) antaa asialle yhden selityksen: ”Yleisesti ottaen Facebookissa pätee 1-19-80 -sääntö, jonka mukaan 1% tuottaa aineistoa aktiivisesti, 19% saattaa silloin tällöin osallistua ja 80% seuraa”. Projektin suunnitelmaa oli muutettava eli jouduin valitsemaan ryhmän kanssa toteutettavan uuden/toisen projektin ja aikajanan toteuttamisen väliltä. Valitsin aikajanan ja väljensin kuvasisältöä yleisesti Linnankatuun liittyväksi. En kuitenkaan ajatellut luopuvani yhteisöistäkään, vaan koska aikajana tarvitsi ihmisiä sitä rakentamaan, aloin hakea yhteisöitä myös muualta ja otin yhteyttä erilaisiin Linnankadun toimijoihin mm. sähköpostitse ja puhelimitse. Lisäksi etsin Linnankatuun liittyviä kuvia internetistä monista eri lähteistä.

Artikkeli sanomalehdessä on edelleen yksi parhaista keinoista huomion saamiseksi ja onnekseni sain hyvin pian Facebookiin liittymisen jälkeen soiton Turkulaisen toimittajalta, Teemu Nurmelta. Hän (Nurmi 2015) kirjoitti projektista Turkulaiseen artikkelin *Lähetä kuva Linnankadusta - osallistu taideteokseen*. Turkulainen on ilmaisjakelulehti, jonka aiheet ovat Turkuun liittyviä, hyvin kirjoitettuja ja ajankohtaisia. Artikkelin kautta sain joitakin aktiivisia kontakteja.

3 YHTEISÖSTÄ YHTEISÖIHIN

Kun etsin muualta kuin Facebookista uutta ja toiminnallista yhteisöä Linnankatu-projektiin, huomasinkin verkostoituvani useiden yhteisöjen ja tahojen kanssa. Eräät mukaan tulleet projektit ovat tapahtuneet jo joitakin aikoja sitten, mutta ne ovat jättäneet jälkensä turkulaiseen ja erityisesti Linnankadun kulttuuriin, talouteen ja historiaan, eräät projektit puolestaan ovat tällä hetkellä vasta alussa ja eräät ovat olleet toiminnassa jo kauan, mutta toiminta jatkuu yhä. Linnankatumme oli myös osana toisissa projekteissa.

3.1. IPIP

Projektipäällikkö Sari Torvinen (2016) kuvaa kansainvälistä IPIP-hanketta, johon Linnankatumme pääsi mukaan: ”In Public, In Particular (IPIP) on Euroopan unionin tukema neljän taidekorkeakoulun yhteisprojekti, joka toteutetaan vuosina 2015–2018 kolmena työpajajaksona ja katutapahtumina projektin partnerikaupungeissa. Koulut ovat Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpenissä (Belgia), National College of Art and Design Dublínissa (Irlanti) ja Sveučiliste u Zagrebu Graficki fakultet Zagrebissa (Kroatia). IPIP kehittää julkisessa tilassa toteutuvien taideprojektien opetusta.

Kukin projektin partneri on valinnut omasta toimintaympäristöstään yhden kadun, jonka omalaatuisuutta ja vaihtelevia tilanteita tarkastellaan osallistavan taiteen keinoin. Turussa Turun Taideakatemia on valikoitunut Linnankatu.

IPIP tuottaa yrityksille malleja siitä, miten ne voivat jatkossakin hyötyä taideprojekteihin osallistumisesta. Kaupunkien asukkaat pääsevät kokemaan oman katunsa taideteokset paikan päällä ja tutustumaan sekä osallistumaan muiden kaupunkien teoksiin sosiaalisessa mediassa. Tulosten levittäminen julkaisuilla, sosiaalisessa mediassa ja verkossa lisää osallistavan ja tilannelähtöisen taiteen tunnettua kansainvälisesti kuvataiteen ammattikentällä ja yleisön parissa.”

Linnankatumme pääsi siis mukana IPIP -hankkeeseen ja nimenomaan IPIP määrittä aikajanan teemaksi juuri Linnankadun. IPIP-hankkeen merkitys Linnankatumme -projektille on siten ollut perustavanlaatuinen. IPIP-hanke alkoi aktiivisesti vasta tammikuussa 2016, joten osallistuin itse vain muutamaankokoukseen. Mutta jo näissä muutamassa kokouksessa sain sekä kannustusta että hyviä neuvoja; esimerkiksi opiskelija Miia Varis ehdotti, että järjestän kuvien leikkuu -työpajan kirjastoon, mikä osoittautui erittäin hyväksi neuvoksi.

3.2. Facebook

Facebookissa löysin useita sivustoja, jotka käsittelivät Turku, Turun historiaa ja kulttuurihistoriaa omasta näkökulmastaan. Liityin jäseneksi useaan näistä sivustoista ja marraskuun 2015 puolivälistä tammikuun 2016 loppuun vierailin näillä sivuilla vakituisesti sekä etsimässä kuvavinkkejä että kuvia ja tutkimassa erityisesti Linnankadun historiaa. Varsinaisesti en tiedä useankaan kirjoittajan ammattia, mutta luulen, että ainakaan kaikki eivät suinkaan ole historioitsijoita, vaan kiinnostus historiaan ja Turkuun on sekä koti-seutu rakkautta että harrastusta. Syksyllä 2015 mielessäni oli vielä toive saada Facebookista Linnankatumme -projektiin mukaan ihmisiä ja/tai heidän lähettämiään kuvia, keväällä 2016 etsin tieto- ja kuvälähteitä.

Useat Facebook -sivustot ylläpitävät vilkasta keskustelua liittyen mm. kuvamateriaaliin, jota jäsenet sivustolle tuovat. Uusia kuvia tulee tasaisena virtana. Myös jäsenmäärät ovat suuria, esimerkiksi Postikorttien Turku -ryhmässä on 28.5.2016 13 984 jäsentä. Suuri jäsenmäärä varmistaa, että keskustelua myös syntyy, huolimatta ”1-19 - 80 –ilmiöstä. Pienen ryhmän keskustelut uhkaavat jäädä monologeiksi.

Facebook -ryhmät sisältävät kukin oman säännöstönsä. Ne on rajattu aiheisiinsa ja sen ohi tai yli menevä asia koetaan häiritseväksi ja sen poistamista halutaan, jopa vaaditaan. Jäsenet osallistuvat aktiivisesti myös sivuston ylläpitoon ja huoltoon. Pyhäjärvi (Pyhäjärvi 2015), jolla on markkinointilähtöinen lähestymistapa, korostaa erityisesti psykologisen näkökulman tärkeyttä myös Facebookissa. ”Asiakkaista on pidettävä huolta. Asiakkaan luottamus kasvaa, kun yhteydenpito on kaksisuuntaista - kommentteihin vastataan ja kysytään lisää.” Vahvan sosiaalisen luottamuksen luominen on tärkeää.

3.3. Turun Kaupunginosaviikot

Kaupunginosaviikot (2016) ovat Turun eri kaupunginosien tapahtumaviikkoja, joita toteutetaan perinteisesti keväästä syksyyn. Mukana on kaupunginosaseuroja, omakotiyhdistyksiä, kulttuuri- ja liikuntaseuroja, vanhempainyhdistyksiä, kouluja, nuorisotaloja ym. Ohjelmakokonaisuutta koordinoi Turun Kaupunginosaviikkojen tuki ry. (2014), joka perustettiin tammikuussa 2012. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kaupunginosien asukkaiden osallistumista, yhteisöllisyyttä sekä kulttuurien kohtaamista. Toiminta on jatkoa Euroopan kulttuuripääkaupunkivuodelle 2011 Turussa.

Ilmoittauduin mukaan Kaupunginosatoimijoiden yritys yhteistyö- ja verkostoitumisiltaan 17. marraskuuta 2015 Turun Vanhalla Raatihuoneella. Illan aikana tutustuin Turun Kaupunginosaviikkojen tuki ry. yhdistyksen toiminnanjohtajaan Tapio Peltomaahan ja Turun Kylätalo-yhteisön aktiiviin Leena Parkkiseen.

3.4. Turun Kylätalo

Turun Kylätalon (2015) aktiivit kuvaavat tilaa matalan kynnyksen toiminta- ja kohtaamispaikaksi. Siellä voi järjestää ihmisten itse ideoimaa toimintaa laidasta laitaan. Arkipäivänä Kylätalossa on kahvila, myymälä sekä hiljainen työskentelytila, jossa löytyy tietokone nettiyhteydellä ja ompelukone. Iltaisin ja viikonloppuisin tilat tarjoavat paikan, jossa voi pitää kursseja tai kokouksia tai järjestää esim. syntymäpäiviä ja juhlia.

Vierailin projektin aikana muutaman kerran Kylätalolla jo ennen kuin tuli aika leikata kuvia. Sovimme Pauli Parkkisen kanssa kuvanleikkuu-työpajan Turun Kylätalolle sunnuntaiksi 6.3.16. Työpaja sai kokoushuoneen käyttöönsä vuokratta ja leikkasimme osallistujien kanssa kuvia ja tutustuimme Kylätalon elämään ja toisiimme. Työpajaan osallistui lapsia, nuoria ja aikuisia naisia. Tunnelma oli melkein pä riemukas ja nautimme kohtaamisestamme. Kuvaleikkeitä valmistui useita.

Maaliskuun aikana pidin vielä toisen leikkuutyöpajan Turun Kylätalossa. Melkein suututin Pauli Parkkisen, sillä olin sotkenut päivät ja Parkkinen joutui soittamaan minut paikalle.

Olin tunnin myöhässä, ja ihmisiä oli jo paikalla odottamassa tapahtumaa, jota Kylätalo oli mainostanut. Asia hoitui kuitenkin hyvin; ihmiset eivät olleet kiireisiä ja sain anteeksi. Kylätalo piti minusta huolta kevään aikana monin tavoin. Kylätalo myös mainosti näyttelyä.

3.5 Turku Energia

Turku Energia eli Oy Turku Energia – Åbo Energi Ab on turkulainen vuonna 1898 perustettu energiayhtiö, jonka omistaa Turun kaupunki. Sen toimintaan kuuluu lämmön- ja sähköntuotanto, jakelu ja myynti sekä niihin liittyvät palvelut. Yrityksen tuotteita ovat sähkö, lämpö, höyry ja kaukokylmä. (Wikipedia 2016)

Sähköpostieni kautta sain yhteyden Turku Energiaan. Olin yhteydessä viestinnän asiantuntija Elina Kivelään ja sain häneltä sekä kuvia, että historiikkikirjan Ihana Valo. Hänen työsuhteensa loppui kuitenkin 18.12.2015, joten yhteistyömme ei jatkunut, enkä ottanut hänen seuraajaansa yhteyttä.

Turku Energia näyttelyssä

3.6. Turun Yliopiston Kulttuurihistorian oppiaine

Alusta asti oli selvää, että aikajana tulisi esille Taideakatemiaan omaan Köysirata Galleriaan, mutta halusin sen myös muualle ja Turun yliopiston historian laitos tuntui aiheen perusteella sopivalta paikalta. Otin ensimmäiseksi yhteyttä Kulttuurihistorian professoriin Hannu Salmeen (2015), jonka kanssa sovimme, että aikajana tulisi esille myös kulttuurihistorian tiloihin tai johonkin muuhun teokselle sopivaan tilaan rakennuksessa. Yhteys kulttuurihistorian laitokseen oli hyvä, sillä minulla olisi sitä kautta historian tuntija/tuntijoita mukana hankkeessa esimerkiksi kuvien ajoituksen selvittämisessä.

Yhteistyö Kulttuurihistorian oppiaineen kanssa jäi kuitenkin melkein vain unelmaksi. Aikajanan lopulta valmistuessa se oli liian iso mahtuakseen laitoksen tiloihin, joten teos ei päässyt esille. Kuvien ajoitusapu tuli liian myöhään, jotta olisin enää voinut niitä kuvia tulostaa. Hannu Salmi kuitenkin mainosti aikajanaa laitoksella ja internet- sivustoilla. Laitosta tuntemattomalle sen lähestyminen tuntui vaikealta, vaikka vastaanotto olikin ollut myönteinen.

Kulttuurihistorian laitos

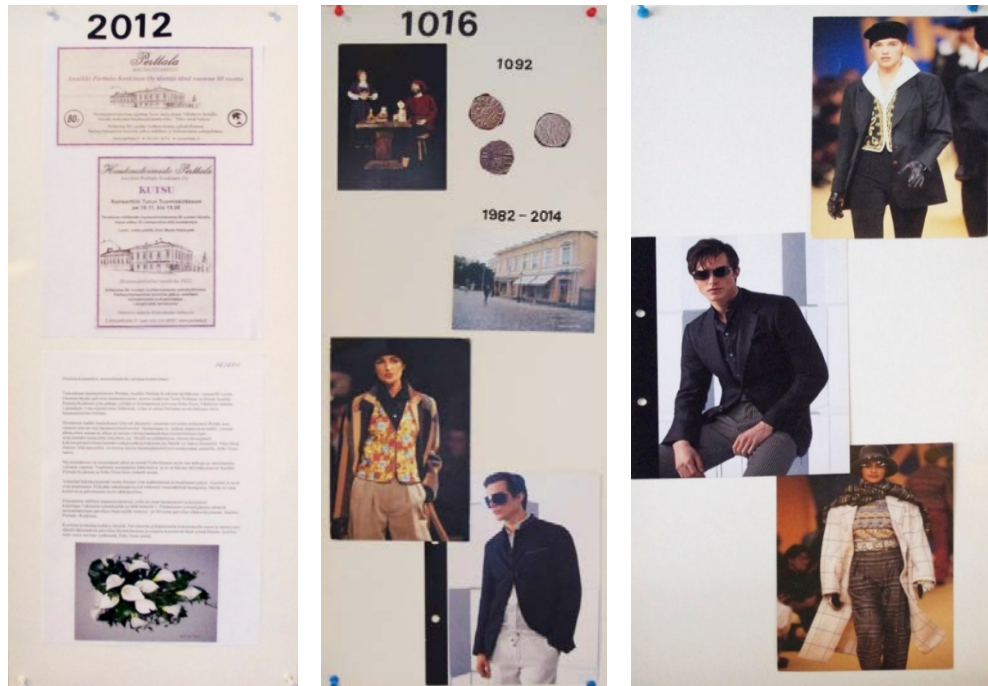
3.6 Linnankatumme -ryhmä: Sirke Nisso, Maire Peltonen ja minä

Pieni Linnankatumme -ryhmä syntyi joulukuussa 2015. Meitä oli kolme naista, minä, Maire Peltonen ja Sirke Nisso, jotka tapasimme muutaman kerran. Perustajajäsenet, ajattelen nyt.

Maire eikä Sirke kyennyt sitoutumaan aikajanan rakentamiseen; Mairelle kävely on vaikeaa ja Sirke taas yksityisyrittäjänä on vastuussa yrityksen toiminnasta ja hänen aikansa on rajattu. . Mutta olimme innostunut, konkreettinen ja fyysinen ryhmä. Tapasimme ensimmäisen kerran Turun Taideakatemiolla luokkahuoneessa. Esittelin Mairelle ja Sirkelle koulua ja kävelimme galleriaan nähdäksemme tulevan näyttelytilan. Esitin kuvia Linnankadusta dataprojektorilla ja keskustelimme niistä, mutta ennen muuta tutustuimme toisiimme. Minulla on meistä kolmesta vähiten henkilökohtaista elämää Linnankadulta. Olen opiskellut Turun Taideakatemiassa 5 vuotta - Maire on asunut Linnankatu 35:ssä yli 30 vuotta ja Sirke on viettänyt jo lapsuuttaan Linnankatu 3:n tiloissa ja leikkinyt sen pihalla muiden lasten kanssa.

3.6.1. Sirke Nisso

Joulukuun alussa olin siis tavannut Sirke Nisson, jolle olin lähettänyt sähköpostia. Hän on Hautaustoimisto Perttalan omistaja. Hautaustoimisto on palvellut nykyisellä paikallaan Linnankatu 3:ssa Vähätorin laidalla jo yli 70 vuoden ajan ja nyt jo kolmannessa naissukupolvessa; perustaja oli Sirken isoäiti, Taimi Perttala 21 vuotiaana. Sirke on kouluttautunut insinööriksi, mutta siirtyi yrittäjäksi hautaustoimistoon äitinsä jälkeen. Hän harrastaa taidetta ja hän tekee itse mm. installaatioita sekä veistoksia. Hän pitää erityisesti lasitaiteesta ja suunnittelee avaavansa Linnankatu 3een lasitaide- gallerian ja jatkaa tietysti hautaustoimistoyrittäjänä. Lisäksi yksi Sirken intohimoista on Eva Törngren, jota voidaan pitää Suomen kansallisromantiikan äitinä - Lönnrot omisti Kalevalan muusalleen, "äidilliselle ystävälle" ja sponsorilleen Eva Törngrenille. Sirke toivookin, että tälle itsenäisyysajatuksen sytyttäjälle pystytettäisiin muistomerkki Vähätorille.

Sirke Nisso teki näyttelyyn historiikin Vähätorista ja erityisesti Hautaustoimisto Perttalasta ja vaateliike Donatellosta.

3.6.2. Maire Peltonen

Joulukuussa Maire Peltonen lähetti minulle kuvia postitse ja otin sitten yhteyttä häneen. Omien sanojensa mukaan Maire Peltosen tärkein itseilmaisun muoto on kirjoittaminen, mutta hän on myös ottanut yli kolmenkymmenen vuoden ajan parvekkeeltaan valokuvia Linnankadusta. Kuvat ovat 10x15/9x13 cm ja niitä on satoja; eri vuodenaikoina ja eri vuorokaudenaikoina otettuja. Ehdotin Mairelle, että hän laittaisi ne/niitä esille näyttelyyn.

Ensimmäinen kuva on nimeltään 11.12.90 12.45 Stilla gråvit dag. Seuraava on 20.11.1999 15.55 Frostigt rosa i hamnen. Viimeinen kuva on nimetön.

Maire halusi kuitenkin ottamiensa Linnankatu-kuvien sijaan ottaa esille Wikeström ja Krogiuksen Sinisen talon purun 2011. Hänen kirjoittamansa muistokirjoitus Siniselle talolle, "Det Blå Huset" on julkaistu 2012, julkaisijana Åbolands litteraturförening. Kirja, jossa Mairen teksti on, on esillä Linnankatumme-näyttelyssä. Lisäksi näyttelyssä on mukana Mairen kutsumana turkulaisen taiteilijan Jan-Erik Anderssonin 14 minuutin mittainen video. "The Destruction of Beauty", jonka esittämiseen Andersson suostui.

Jan-Erik Anderssonin video näyttelyssä, pöydällä on kirja, jossa Maire Peltosen teksti.

4. LINNANKATUMME-NÄYTTELY MUOTOUTUU VERKOSTOITUEN

Keväällä 2016 sain Riikka Oksaselta Facebook -viestin, jossa hän kertoo, että hän haluaisi esittää materiaalia Köysitehtaan raivaamisen jälkeen ensimmäisestä näyttelystä. Siitä aloimme viestien vaihdon, josta minulle nousi esiin ajatus, että näyttely muodostuisi koosteena eri ihmisten kokemuksesta Linnankadulta siten, että jokaisella on oma osuutensa. Näin Linnankatumme muotoutui olemaan minun tekemäni aikajana, Riikka Oksasen valokuvat, Maire Peltosen teos (silloin oli vielä epävarmaa, mikä se varsinaisesti olisi), ja Sirke Nisson Hautaustoimisto Perttalan ja muotiliike Donatellon historiikit.

4.1. Turun linnan Paja

Turun linnan Pajassa (2015) oli hiihtolomaviikolla siluettityöpaja ja ajatus nykyihmisistä paperiin leikattuina siluetteina näyttelyssämme oli mielestäni tärkeä lisä. Otin yhteyttä taideohjaaja Satu Musakkaan, joka oli vasta aloittanut työnsä Turun Linnassa. Sovimme, että käyn työpajassa ja pyydän ihmisiltä heidän kuviaan näyttelyymme. Useat suostuivatkin ja tekivät 2 profiilikuvaa, toisen itselle ja toisen Linnankadulle. Olin paikalla muutama päivä ja opettelun siluettien tekoa Satu Musakan opastuksella. Välillä pajassa oli niin paljon väkeä, että kahden kuvan teko yhdestä ihmisestä olisi ollut liian aikaa vievää, ja tällöin Linnankatumme jäi ilman siluetteja, mutta toisinaan aikaa oli hyvin ja Linnankatumme sai hienon kokoelman siluettikuvia.

Turun Linnan Siluettityöpajan teoksia. Kaikki eivät mahtuneet edes mukaan!

4.2. Turun kaupunginkirjaston studio

Ajatus oli ollut, että yhteisömme leikkaa kuvat, mutta koska en saanut yhteisöä toiminnalliseksi otin Miia Variksen ehdotusta noudattaen yhteyttä Turun kaupunginkirjastoon järjestääkseni sinne leikkuutyöpajan. Kirjaston informaatikko Gunnar Högnäs kiinnostui ajatuksesta ja sain käyttööni studiotilan heti pääsisäänkäynnin vierestä, vieläpä ilmaiseksi! (2016)

Työpaja oli aktiivinen, mutta ennen kaikkea miellyttävän rauhallinen ja rentouttava. Olin ostanut turhaan noin kahdet kymmenet sakset – yhtäaikaisesti kävijöitä oli korkeintaan kymmenen, joista kaikki eivät halunneet osallistua leikkaamiseen, mutta viihtyivät silti keskustelemassa. Kuvaleikkeitä tuli paljon. Keskustelimme ja tutustuimme toisiimme - vietimme hetken aikaa yhdessä. Suuri kunnia miellyttävästä päivästä kuuluu kirjaston informaatikolle, joka oli paikalla mukana koko ajan ja kävi kuuluuttamassa tapahtumasta muutaman kerran. Ehkä paperimainos mainostaulussa sotkeutui kuvahälinään – kuulukset vasta vetivät yleisön paikalle.

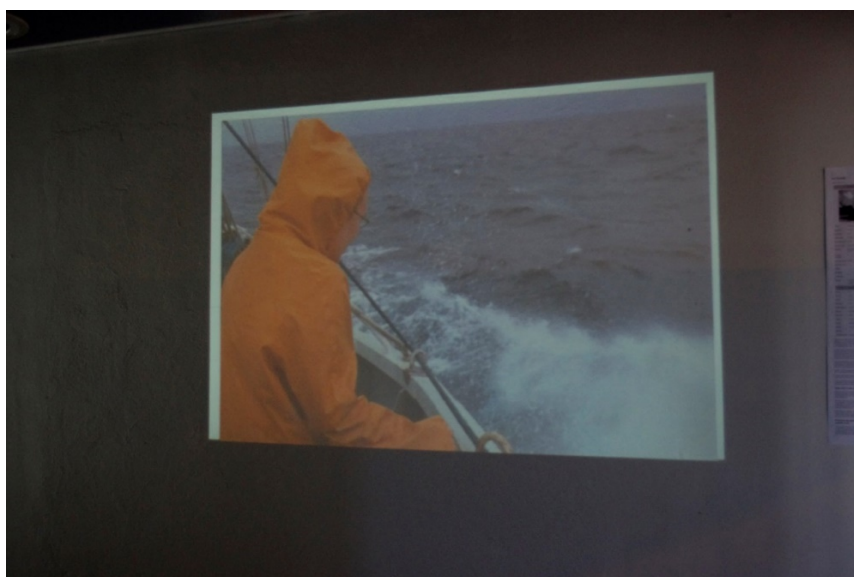
4.3. Kuralan kylämäen *Kokeiluverstas*

Kuralan Kylämäki on Turun kaupungin omistama museo- ja kulttuurivirkistysalue, jossa ylläpidetään 1940–1950 -lukujen mukaista maalaismiljöötä rakennuksineen, puutarhoineen, niittyineen ja peltoineen. Kokeiluverstaalla kädentaitoja ylläpidetään laaja-alaisesti muinaistekniikoista taidetyöpajaan. Yleisön osallistaminen toimintaan ja kädentaitojen välittäminen sukupolvelta toiselle on keskeinen tavoite (2016). Kokeiluverstaalla järjestin kuvienleikkuu -työpajan kahteen kertaan. Samanaikaisesti oli käynnissä verstaan omaa ohjelmaa, joka oli selkeästi asia, joka oli saanut ihmiset paikalle. Kuitenkin minun leikkuutyöpajanikin sai osallistujia, jotka kiinnostuivat Turun historiasta ja kuvien leikkaamisesta. Kuvat herättivät ihmisten muistoja ja he kertoivat tarinoita niiden pohjalta kun taas nuoremmat ihmiset innostuivat taiteellisiin leikkauksiin.

4.3. Estelle ja Uusi Tuuli ry. (2003)

Otin yhteyttä Pertti Mikkoseen, joka on toiminut aktiivisesti sekä Uusi Tuuli ry:ssä että Reilun Kaupan rahtipurjelaiva Estellen rakentamisessa. Estelle tuli 1985 Eestaas Oy:n omistukseen ja siitä alkoi Saksassa vuonna 1922 rakennetun 53-metrisen, rautarunkoisen, takilaltaan kolmimastoisen bermudakuunarin rakentaminen Masa-Yardsilta saaduista ylijäämäosista valtameriliikenteeseen katsastetuksi purjerahtilaivaksi. Estellen ja Eestaas Oy:n toiminta perustui lähes kokonaan vapaaehtoisuuteen ja talkootyövoimaan. Arvoina toiminnassa olivat ympäristöystävällisyys, solidaarisuus ja globaali tasa-arvo. Estelle teki ensimmäisen Afrikkaan suuntautuneen matkansa vuonna 2002.

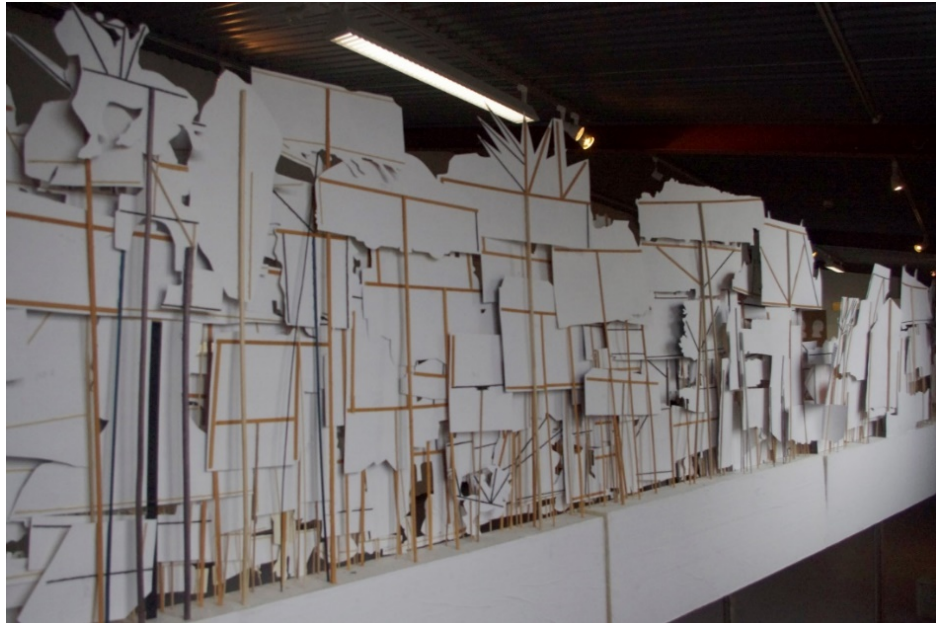
Estelle myytiin 2012 ruotsalaiselle Ship To Gaza -järjestölle. Keväällä 2016, ennen yhteydenottoani Mikkoseen, Uusi Tuuli ry. oli juuri lahjoittanut kaiken arkistomateriaalin museolle, mutta kuvia oli vielä saatavilla. Sain kaksi cd-levyllistä kuvamateriaalia näyttelyymme. Kuvat ovat osittain järjestyksessä, mutta kaikkea ei ole saatu lopullisesti arkistoitua – digitoinnissa on ollut jo oma urakkansa. Näyttelyssä olivat mukana kaikki saamani kuvamateriaali alkuperäisessä järjestyksessään.

Estellen kuvamateriaalia näyttelyssä.

Huhtikuun alkuun mennessä kuvat olivat leikatut ja aikajanan pystytys alkoi. Maalauksen opiskelijoilla oli koko huhtikuun videon-opiskelua, ja yksi suurista maalausluokista jäi tyhjilleen. Sain sen käyttööni rakentaakseni aikajanaa. Tila oli avara ja juuri sopiva rakennusprojektilleni. Tunsin itseni onnekkaksi, vaikka Linnankatumme-projektin suunniteltu

työpajaviikko olikin pudonnut pois koulun järjestelyistä ja minulla ei ollut työpajaa, enkä siis saanut sitä kautta assistenttia projektilleni. Yritin kuitenkin saada jonkun opiskelijan mukaan projektiin opintopisteitä vastaan, mutta kaikki olivat niin uppoutuneita omiin projekteihinsa, että pystytys jäi minulle. Huhtikuun lopulla Linnankatumme aikajana oli valmis ja pituutta sille oli kertynyt riittävästi eli 24 m. Se käsitti ajan 1200 luku – tulevaisuus.

Aikajanan taustaa.

4.4. Pauno Narjus/LPR-Arkkitehdit

LPR-Arkkitehdit (2015) olivat 1980-luvulla muuttaneet vanhan köysitehtaan ja Wärtsilän vanhat telakkarakennukset sekä Konservatorion että Taideakatemiaan käyttöön ja Peltomaalta kuulin, että Linnafältin päivässä 5.5.2016 olisi myös LPR-Arkkitehtien Pauno Narjuksen perinteinen arkkitehtuurikävelykierros alkaen Vaakahuoneelta ja päättyen Forum Marinum -merimuseoon. Turun Ammattikorkeakoulu olisi myös mukana kierroksella ja samaten näyttelymme Linnakatumme. Peltomaan kautta sain yhteyden Pauno Narjuksen ja tarjosin hänelle mahdollisuutta osallistua näyttelyyn, johon hän suostuikin. Hän antoi tekemänsä PowerPoint-esityksen *Teollisuudelta Kulttuuriteollisuudelle* näyttelymme. Siitä tekemäni 20 minuutin pituinen video tuli esille näyttelyyn.

Pauno Narjuksen Teollisuudelta Kulttuuriteollisuudelle video näyttelyssä.

4.5 Linnankatumme - näyttely

Vielä puuttuivat aikajanan rakenteelta jalat. Piirustuksen lehtori Antero Paavola auttoi minua jalkojen suunnittelussa ja kehittäessä ja varsinaista konkreettista apua sekä suunnittelua sain työpajamestari Jari Uusitalolta. Uusitalon kanssa kävimme romukauppialta hakemassa putkea ja rautakaupasta lekaharkkoja. Valoimme jalat, ja ne olivat valmiit päivää ennen kuin rakennelma piti pystyttää.

Oppilaitoksen taholta saamani apu loppuvaiheessa ennen näyttelyn pystytystä oli suuri ja sain siitä yhteisöllisiä kokemuksia. Vaikka kuvataiteen opiskelijat olivatkin jossain muualla kuin omissa tiloissaan opiskelemissa suuren osan päivää, kävivät he kuitenkin työtilassani silloin tällöin ja tutustuin joihinkin heistä ja sain heiltä arvokasta kannustusta.

Lauantaina 30.4.2016 aloimme Sirke Nisson kanssa Linnankatumme-näyttelyn pystytyksen. Näyttelyssä mukana olivat:

Heli Mäki-Arvela: Linnankatumme aikajana

Sirke Nisso: Vähätori

Maire Peltonen ja Jan-Erik Andersson: Sininen talo

Turun Linna ja Satu Musakka: hiihtolomaviikon Siluettikuva työpaja

LPR-arkkitehdit: Teollisuudelta kulttuuriteollisuudelle-video

Uusi Tuuli ry: Estelle

Turku Energia: Ihana valo

3.5.2016 klo 17.00 näyttelymme avautui Köysirata Galleriassa:

**Tervetuloa
LINNANKATUMME - näyttelyn
nyyttäriesteille**

Tiistaina 3.5.2016 klo 17.00

Turun Ammattikorkeakoulun Köysirata Galleria

Sisäänkäynti galleriaan Varvintorilta (Linnankatu 56).

Köysiratagalleria on avoinna ma-pe klo 12-17.

Talo tarjoaa Budapestit ja mehua

Heli Mäki-Arvela: Linnankatumme aikajana
Sirke Niiso: Hautausmaistoimitus Perttala ja Vaatelike Donatello
Maire Peltonen ja Jan-Erik Andersson: Sininen talo
Turun Linna ja Satu Musakka: hiihtolomavikien Siluettikuva työpaja
LPR-arkkitehdit: Tuollisuudelta kulttuuritaalisuudelle
Uusi Tuuli ry: Estellen rakentaminen
Turku Energia: Ihana valo

Näyttelykutsu.

Linnankatumme odottaa avajaisten alkua.

Jo marraskuussa 2015 olin siis osallistunut Kaupunginosatoimijoiden yritys yhteistyö- ja verkostoitumisiltaan. Kevään 2016 mittaan yritin ottaa yhteyttä Kaupunginosatoimijoihin, sillä kuvamateriaaliakin oli minulle luvattu, mutta en saanut mitään vastausta. Olin tietoinen, että suurin piirtein samaan aikaan kuin näyttelymme olisi avoinna, olisi myös Linnafältin kaupunginosaviikko, johon myös meidän oli tarkoitus osallistua. Epäilin, että

olemme unohtuneet tapahtumasta, kunnes Tapio Peltomaa otti yhteyttä ja olimme mukana Linnafältin päivässä 5.5.2016.

LINNAFÄLTIN KAUPUNGINOSA-PÄIVÄ

Helatorstaina 5.5. klo 12 alkaen

Kaupunginosaviikot ovat tapahtumaviikkoja Turun eri kaupunginosissa, jotka kutsuvat viikko kerrallaan turkulaisia ja vieraita tutustumaan eri kaupunginosien ilmiöihin ja tapahtumiin. Ohjelma esittelee kaupunginosien omakeinon, paikallista identiteettiä sekä kaupunginosakulttuurin kiintoa. Sekä pienempiä että suurempia tapahtumia sisältävät ohjelmakokonaisuudet ovat pääosin yleisöllä ilmaisia.

Kaupunginosaviikot ja eri alueiden paikallistoimijat järjestävät yhteistyössä myös pienimuotoisia Kaupunginosapäivä-tapahtumia, jotka tarjoavat uusille kaupunginosatoimijoille matalan kynnyksen mahdollisuuden alueellisen tapahtuman järjestämiseen.

Lisätietoja:
Tapio Peltomaa, 050 575 2549, tapio@kaupunginosaviikot.net

www.kaupunginosaviikot.net
www.facebook.com/groups/Kaupunginosaviikot
www.facebook.com/groups/KaupunginosienTurku
#Kaupunginosaviko

Klo 12-14
Linnafältin arkkitehtuurikävelykierros
Ajokki Pasi Nasulan vetämä kävelykierros alkaa Vaakahuoneella ja päättyy Frans Malmströmin Keskusella sijaitsevaan Linnafältin alueen wellnesskeskukseen sisäkäytävään. Kierroksen päätöksenä ovat Taidemaalarien kollektiivisuudesta monipuoliseen kulttuurikäyttöön uudistetut tilat. Kierros on maksuton.
Lähtö Vaakahuoneelta, Ukko Pelan edestä klo 12. Linnankatu 28.

Klo 12-17
Linnankatume -yhteisötaiideprojeetti Köysiratagalleriassa
Linnankatume -yhteisötaiideprojeetti on esillä Turun Taidemaalarien Köysiratagalleriassa 3.5.-8.5.2016.
Projektissa ovat mukana Hele Mäki Avela Linnankatume aikoina, Sisko Niemi Hautausseuran Perintö ja Väestöllä Doraalton historiallinen Museo Peltosen ja Jan-Erik Andersonin Sitten näin historiallinen Turun Linna ja Sata, Maailman kulttuurivierailin Sittenkive työpaja, Pepe Mäkitamm, Eriiden historikki, Riikka Oksanen, Esimäkeläin näyttely Linnankatu 56ssä, Raimo Narjus Linnankatu 56 ajokkihuuri suunnitelmia Näyttely on avoinna klo 12-17, Sönnikkyäsi Varustorilla Linnankatu 56.

Klo 14-18
Muistojen Koti - avoimet ovet
Turunummaailloisuus monikulttuuriseen Turkuun, Turpola senassa, maikkia, sanoo-avotteita, mahdollisuus grillata pihalla käärevaatit. Myyntinä mm. maikkia, viikonleikkeitä ja erinäisiä erikoisuuksia kuten Muzantien ikkunas Göttemin. Teiko puodissa myyntinä ikkunas. Terveisiä tutustumaan 1800-luvun Köysiratagallerian saloon, Lisäseura Herra Kyto, 050 555 878.
Klo 14-18 Muistojen Koti, Linnankatu 4.

Lisäksi Turun Kylätalo järjestää 2.-8.5. Veistämönaukiolla Veistämöntorimarkkinat.

Kaupunginosaviikkojen mainos

Olimme myös osa Turun Kylätalon 2.5.- 8.5.2016 klo 12:00 – 17:00 järjestämiä Veistämöntori-markkinoita, joilla esiintyi Liisa Kaisti, Turun Kaupungin Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori sekä Lauluyhtye Raiku, joka esitti kansanlauluja ympäri maailmaa. Markkinoilla oli koko viikon kirpputorimyyntiä ja myyntipaikkoja, yhdistysesittelyjä ja Keidas-kioskilla makkaraa ja lettuja ja leppoisa seuraa.

Veistämöntori 2.5.2016

5 YHTEISÖSTÄ VERKOSTOIKSI

Linnankatumme-näyttelyn valmistamisen aikana ja sen ansiosta tutustuin moneen ihmiseen, yritykseen ja organisaatioon. Etsin yhteisöä, joka rakentaisi kanssani aikajanan, mutta se ympärille kasvoikin uusia säikeitä. Nämä olivat yksittäisiä ihmisiä itsenään, työssään, osana organisaatiota, harrastuksessaan ja intohimossaan ja lisäksi myös konkaisia toisia yhteisöjä, jotka verkostoituvat Linnankatumme yhteisön kanssa.

Etsiessäni Linnankatumme-yhteisöä tutkin yhteisön käsitettä. Siihen tuntui olevan vaikea päästä kiinni, sillä käsite ja sen käyttö on epämääräistä. Heikki Lehtosen (Lehtonen 1990, 15) mukaan ”yleisimmillään käsite yhteisö viittaa ihmisten välisen vuorovaikutuksen tapaan, yhteisyyteen, ihmisten väliseen suhteeseen tai siihen, mikä on määrättylle ihmisryhmälle yhteistä”. Ihmisyhteisön lisäksi yhteisö voi muodostua myös kasveista tai eläimistä, jotka elävät tai kasvavat samalla alueella ja ovat vuorovaikutuksessa keskenään.

Lehtonen (Lehtonen 1990, 14, 15) tarkentaa sosiologista yhteisökäsitettä: ”yhteisöllä on käsitteenä useita merkityksiä. Yhteisöä on yleisesti käytetty erilaisten ryhmien epätarkkana yleisnimityksenä. Yhteisökäsitteen ala voi vaihdella ihmiskunnasta pariin, kolmeen ihmiseen ja sen alueellinen laajuus maapallosta ruokakuntaan. Yhteisöinä on käsitelty ihmiskuntaa, kristikuntaa, kansakuntaa, valtiota, yhteiskuntaa, erilaisia värin, rodun tai kielen mukaan määrittyviä ihmisryhmiä, vaihtelevan kokoisia alueellisia ja aatteellisia muodosteita, erikokoisia pienryhmiä, joiden vuorovaikutus voi olla välittömistä fyysisistä suhteista jonkin aatteen yhdistämään kuvitteelliseen tai todelliseen ihmisjoukkoon. Yhteisyyden perustana ovat olleet taloudelliset, poliittiset tai alueelliset seikat. Lisäksi yhteisyys on perustunut sukulaisuuteen, intresseihin, uskomuksiin, yhteisiin toimiin, vuorovaikutukseen, seurusteluun, harrastuksiin, maailmankatsomuksiin, mieltymyksiin ja tunteisiin. Yhteisöjä voidaan luokitella niiden tavoitteiden (esim. hoitoyhteisöt) ja vuorovaikutuksen luonteen (esim. aatteelliset yhteisöt) mukaan”. Esimerkiksi institutionaalsiin yhteisöihin, kuten perheeseen, kuntaan ja valtioon yksilö liittyy automaattisesti syntyessään, toiminnallisiin yhteisöihin liitytään omasta tahdosta ja usein konkreettisen toiminnan myötä. Lyhytkestoisimmat yhteisöt, kuten esimerkiksi kulttuuri- ja urheilutapahtumat ja yritysten asiakastilaisuudet tarjoavat yksilöille saman, ainutkertaisen kokemuksen ja sitä kautta kokemuksen yhteisöllisyydestä.

Olin saanut perustettua kuukaudessa Facebookiin 20 ihmisen ryhmän – joka ei kuitenkaan tarvittavassa vaiheessa ollut riittävän aktiivinen suhteessa tavoitteeseeni. Aikajamalla oli aikataulu, sillä oli näyttelyaika Köysirata Galleriaan. Claire Bishop (Bishop 2012) kuvailee teoksessaan *Artificial Hells* useita eri yhteisötaiteellisia teoksia, joista useat perustuvat yksittäisen taiteilijan teokseen. Esimerkiksi venäläinen Ilya Kabakov (s.1933), jonka *Albumit* olivat kirjoja, jotka Kabakov esitti kotonaan, lukien tekstin neutraalilla ja värittömällä äänellä pienelle ystäväjoukolle. (Bishop 2012, 153). Näissä tapauksissa yhteisö on yleisö, ystävät ja itse teos. Teos, jota ei ole olemassa ilman yleisöä. Kuten thaimaalainen yhteisötaiteilija Rirkrit Tiravanija asian kuvailee: ”Teokseni on kuin valo jääkaapissa. Se toimii ainoastaan kun ihmiset avaavat jääkaapin oven. Ilman ihmisiä, se ei ole taidetta – se on jotakin muuta - tavaraa huoneessa“ (Bishop 2004, 61). Linnankatumme Facebook-ryhmä oli tällainen yleisöyhteisö, kun sen sijaan olisin halunnut aktiivisen ja fyysisesti osallistuvan yhteisön.

Bishop (2012, 178) lainaa englantilaisen kunnallisen taidevaltuuston kokeellisten projektien komitean lausuntoa vuodelta 1974: ”Yhteisötaiteilijan ensisijainen kiinnostuksen kohde on hänen vaikutuksensa yhteisöön sekä suhteensa siihen,.....hän on pääasiassa kiinnostunut prosessista, ei valmiista tuotteesta”. Itse olin valinnut aikajanan valmistamisen yhteisön sijaan, mutta tämä ei suinkaan tarkoittanut, että itse aikajana olisi ollut tärkeämpi kuin prosessi. Aikajana oli projektin sisin ja siitä luopuminen ja sen vaihtaminen johonkin epämääräiseen toiseen oli mielestäni epävarma yritys. Nyt kun ajattelen tilannetta, ymmärrän, että olisin voinut valita toisinkin. Ryhmään kiinnittyminen ja aikajanan hylkääminen ainakin siinä muodossa, mitä se silloin mielessäni oli, olisi voinut johtaa arvaamattoman mielenkiintoisiin kohtaamisiin. Toisinkin olisi kuitenkin voinut käydä. Molemmat vaihtoehdot olivat omalla tavallaan epävarmoja. Facebook-yhteisömme on kuitenkin vielä olemassa ja olenkin jo kirjoittanut ryhmän sivustolle ja kysellyt jäsenten ajatuksia seuraavasta teoksesta, jonka teemme.

Timo Vilén lainaa kirjoituksessaan J.R. ja William McNeillien (2003) kirjasta *Verkottunut ihmiskunta. Yleiskatsaus maailmanhistoriaan McNeillien määritelmää verkostosta*: ”Verkko on mielestämme joukko yhteyksiä, jotka kytkevät ihmiset toisiinsa. Yhteys voi olla muodoltaan lähestulkoon mitä tahansa: satunnainen kohtaaminen, sukulaisuus, ystävyys, yhteinen uskonto, kilpailu, vihollisuus, taloudellinen vaihtokauppa, ekologinen vaihto, poliittinen yhteistyö jopa sotilaallinen voimainmittely. Kaikissa tällaisissa suhteissa ihmiset vaihtavat informaatiota ja ohjailevat tulevaa toimintaansa saamansa tiedon pohjalta.”

Linnankatumme-näyttely valmistui yhteistyönä eri toimijoiden kesken, verkostoituen. Kun turkkilaiselta kolmen taiteilijan ryhmältä, Oda Projesilta kysyttiin, millä arvoperustalla he työskentelevät, he vastasivat arvioivansa tuloksen sillä perusteella, missä ja keiden kanssa he tekevät yhteistyötä. (Bishop 2006, 180). Oda Projesi tarkoittanee vastauksellaan, että he haluavat valita yhteistyöalueet ja -ihmiset esimerkiksi sosiaalisten ja yhteiskunnallisten olosuhteiden takia, eivätkä painota valinnoissaan ihmisten luonteiden ominaisuuksia. On sitten kysymyksessä yhteisöllinen tai verkostoituen rakentunut projekti, osallistujat määrittävät sen.

Linnankatumme -näyttelyyn osallistujat olivat mukana eri lähtökohdista ja eri syistä. Eräät ottivat minuun yhteyttä projektin tultua julkiseksi, toisiin taas minä olin yhteydessä. En suorittanut projektin aikana minkäänlaista kyselyä koskien esimerkiksi syytä tulla mukaan, joten voisin esittää vain arvailuja ja oletuksia toimijoiden motiiveista. Omat motiivini kutsua lisää osallistujia olivat laajentaa ja syventää näyttelykokonaisuutta, sekä kutsuttujen osallistujien halukkuus että heidän lähes valmiit teoksensa, jotka olivat siten mahdollisia toteuttaa olemassa olevassa ajassa. Ja on myönnettävä, että verkostoituminen tuntui riemulliselta. Oli ihastuttavaa työskennellä kaikkien näiden eri toimijoiden kanssa ja saada aikaan hieno näyttely.

Merkittävimmäksi tekijäksi projektin kuluessa muodostui sen suhde aikaan. Projektilla oli aikaa valmistua 1 vuosi, joka osoittautui liian lyhyeksi ajaksi sekä toimivan yhteisön perustamiseen että teoksen toteuttamiseen. Ei niinkään sen takia, että itse teos, aikajana, olisi valmistuakseen tarvinnut enemmän aikaa, vaan koska täysin uuden ryhmän, yhteisön perustaminen vaatii aikaa. Ryhmä/yhteisö tarvitsee aikaa tutustumiseen, kehittymiseen, muotoutumiseen, sisäistämiseen ja toimimiseen. Kuinka paljon aikaa tarvitaan, on suhteellista ja siihen vaikuttaa useita muuttujia. Projektin luonne, pituus, tarkoitus sekä osallistujien toiveet ja tarpeet ovat mm. tekijöitä, jotka vaikuttavat, mutta ryhmän tulee saada kehittyä organisesti, omaa tahtiaan. Kehitystä voi edesauttaa innostamalla ja aktivoimalla ryhmää, mutta koska materiaali eli ihmiset ovat kukin omalla tavallaan mutkikkaita, vaatii ryhmän kehittyminen, samoin kuin minkä tahansa taideteoksen, epä-määräisen pitkän ajan.

LÄHTEET

Barok, Dušan 2009. On participatory art - Interview with Claire Bishop. Viitattu 27.5.2016. [file:///C:/Users/heli/Downloads/On_participatory_art_Interview_with_Clai%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/heli/Downloads/On_participatory_art_Interview_with_Clai%20(1).pdf).

Bishop, Claire 2004. Antagonism and Relational Aesthetics. Sivulla www.teamgal.com. Viitattu 29.5.2016. <http://www.teamgal.com/production/1701/SS04October.pdf>.

Bishop, Claire 2006, [The Social Turn: Collaboration and its Discontents](http://newsgrist.typepad.com/files/claire-bishop-the-social-turn-collaboration-and-its-discontents-in-2006-artforum.pdf). Artforum. Viitattu 27.5.2016 <http://newsgrist.typepad.com/files/claire-bishop-the-social-turn-collaboration-and-its-discontents-in-2006-artforum.pdf>.

Bishop, Claire 2012. ARTIFICIAL HELLS. Participatory Art and the Politics of Spectatorship. London, New York: Verso

Estelle ja Uusi Tuuli ry. 2003. Viitattu 18.8.2016. (<http://www.estelle.fi/uusi-tuuli-ry>)

Honkonen-Ratinen, Kaisa 2011. Case: Facebook yhteisöjen toiminnassa. HCI Productions Oy. Viitattu 27.5.2016. [file:///C:/Users/heli/Downloads/HCI_IP_KHR_case_study_Facebook_yhteisot_2011-09%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/heli/Downloads/HCI_IP_KHR_case_study_Facebook_yhteisot_2011-09%20(1).pdf).

Kantonen, Lea 2010. Yhteisötaiteen estetiikkaa ja menetelmiä. Teoksessa *Ankaraa ja myötätuntoista kuuntelua: Keskustelevaa kirjoitusta paikkasidonnaisesta taiteesta*. Kantonen, Lea (toim.). Helsinki: Kuvataideakatemia. s.74–84.

Kaupunginosaviikkojen tukiyhdistys ry 2014. Viitattu 18.8.2016. <http://ah.turku.fi/kultke/2014/0910008x/Images/1321411.pdf>

Kaupunginosaviikot 2016. Viitattu 18.8.2016. <http://kaupunginosaviikot.net/>

Kuralan kylämäen Kokeiluverstas 2016. Viitattu 18.8.2016. <https://www.turku.fi/kuralan-kylamaki/opi-ja-koe-kylamaessa/kurssit-ja-tyopajat>

Lehtonen, Heikki 1990. *Yhteisö*. Jyväskylä: Vastapaino.

Lippard, Lucy 1997. The lure of the local. Senses of place in a multicentered society. New York: The New Press.

LPR-Arkkitehdit 2015. Viitattu 18.8.2016. <http://www.ark-lpr.fi/>

Nurmi, Teemu 2015. Lähetä kuva Linnankadusta - osallistu taideteokseen. Turkulainen. Viitattu 27.5.2016. <http://www.turkulainen.fi/artikkeli/338128-laheta-kuva-linnankadusta-osallistu-taideteokseen>.

McMillan, David W. ja Chavis, David M. 1986. Sense of Community: A Definition and Theory. *Journal of Community Psychology* Volume 14, January 1986. Viitattu 18.8.2016. http://mc7290.bgsu.wikispaces.net/file/view/McMillan_1986.pdf

Opetus- ja kulttuuriministeriö. Viitattu 19.6.2016 http://www.minedu.fi/OPM/Kulttuuri/kulttuuripolitiikka/kulttuuri_hallitusohjelmassa/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. Viitattu 19.6.2016 http://www.minedu.fi/OPM/Kulttuuri/kulttuuripolitiikka/linjaukset_ohjelmat_ja_hankkeet/kulttuuri_alueiden_vahvistajana/?lang=fi

Pyhäjärvi, Marko: Facebook-markkinointi. Seminaari 24.9.2015 Logomossa, Turussa. Järjestäjänä SparkUp Turku. Kirjoittajan muistiinpano seminaarissa.

Roponen-Lunnas, Pirjo 2013. Kohtaamisen taide – yhteisötaiteen ideaaleja ja käytäntöjä. Verkkojulkaisu Tahiti. Viitattu 27.5.2016. <http://tahiti.fi/04-2013/dossier/kohtaamisen-taide-%E2%80%93-yhteisotaiteen-ideaaleja-ja-kaytantoja/>.

Turun kaupunginkirjaston studio. Viitattu 18.8.2016. <https://www.turku.fi/turun-kaupunginkirjasto/palvelut/vuokrattavat-tilat-paakirjastossa>

Turun Kylätalo 2015. Viitattu 18.8.2016. <https://kylataloturku.wordpress.com/>

Turun linnan Paja 2015. Viitattu 18.8.2016. <https://www.turku.fi/turun-linna/opi-ja-koe/turun-linnan-paja>

Turun Yliopiston Kulttuurihistorian oppiaine 2016. Viitattu 18.8.2016 <http://www.utu.fi/fi/yksikot/hum/yksikot/kulttuurihistoria/Sivut/home.aspx>

Torvinen, Sari 2016. In Public, In Particular (IPIP). Viitattu 27.5.2016. <http://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hae-projekteja/public-particular-ipip/>

Vilén, Timo: Maailmanhistoriaa lintuperspektiivistä. Viitattu 13.8.2016 (<http://agricola.utu.fi/julkaisut/kirja-arvostelut/index.php?id=1168>)

Wikipedia 2016. Viitattu 18.8.2016. https://fi.wikipedia.org/wiki/Turku_Energia

Liite

Aikajanan valistamiseen Osallistuneet

Aalto, Ilari

Aaltonen, Anastasia

Aaltonen, Heli

Adamsson, Erika

Babebluu

Elenius, Hannu

Elenius, Jorma

Elenius, Rauli

Elenius, Sonja

Elonen, Tuuli

Hakala, Pirjo

Halonen, Laura

Harjamäki, Paula

Hedberg, Sini-Meri

Hemgård, Minna

Helkala, Elina

Hellaakoski, Maarit

Himberg, Anne

Holma, Marjatta

Huovinen, Niina

Häggman, Sami

Högnäs, Gunnar

Hyry, Riikka

Irni, Marjukka

Juhola, Tuuli

Juppi, Pirita
Järvinen, Elena
Järvinen, Saara
Kallio, Petra
Karsi, Joonas
Kinnunen, Salla
Kivilaakso, Maria
Koivisto, Viliina
Koskenalho, Sakari
Lahtivuori, Ville
Langh, Tea
Lehtonen, Tuula
Leivonen, Maria
Lilja-Viherlampi, Liisa-Maria
Marjuska
Marketta
Metsämäki, Mari
Miettinen, Lara
Mäkinen, Pekka
Oesch, Kirsi
Parikka, Kai
Puikko-Laakso, Paula
Pulli, Riitta
Päivärinne, Johanna
Pärkinen, Pauli
Rannikko, Eevi
Rajala, Johanna
Rintala, Tuukka
Ralf
Samsten, P.

Seppälä, Jari
Siivonen-Takku, Pirkko
Siren, Kati
Sälpäkivi, Satu
Taipalus, Annamari
Taneli
Tanskanen, Ilona
Tapio, Jorma
Tiivola, Sanna
Torvinen, Sari
Tuominen, Henri
Tähkäpää, Eija
Vihersaari, Heli
Vuolanto, Mari
Väänänen, Tuula
Ylitalo, Anna-Leena

Siluettien valmistamiseen osallistuneet

Anna
Asikainen, Juho
Daniel
Hilden, Irene
Hilden, Senni
Katri
Kosenius, Tuuli
Malm, Maria

Pauli

Pennanen, Jouni

Rebecka

Saarinen, Otso

Sahala. Aleksanteri

Soini, Valma

Suominen, Aada

Suominen, Anu

Tuomainen, Katri

Törrönen, Julius

Viljami